

III

(Подготвителни актове)

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 11 декември 2012 година

относно предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно основните информационни документи за инвестиционни продукти

(CON/2012/103)

(2013/C 70/02)

Въведение и правно основание

На 11 и 18 септември 2012 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) получи искане от Съвета на Европейския съюз и съответно от Европейския парламент за становище относно предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно основните информационни документи за инвестиционни продукти ⁽¹⁾ (наричан по-долу „предложения регламент“).

ЕЦБ е компетентна да даде становище на основание член 127, параграф 4 и член 282, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз, тъй като предложеният регламент съдържа разпоредби, засягащи приноса на Европейска система на централните банки за гладкото провеждане на политиките, свързани със стабилността на финансовата система съгласно член 127, параграф 5 от Договора. Управителният съвет прие настоящото становище съгласно изречение първо на член 17.5 от Процедурния правилник на Европейската централна банка.

Общи бележки

ЕЦБ приветства предложения регламент, чиято цел е да се подобри прозрачността на инвестиционните продукти на дребно и да се осигури, че инвеститорите на дребно могат да разберат основните характеристики и рискове, свързани с инвестиционните продукти, и да сравняват характеристиките на различните продукти. Подходящото оповестяване улеснява защитата на потребителите, която играе основна роля за запазване на стабилността на финансовата система.

Конкретни коментари

1. Съответствие с други законодателни инициативи на Европейския съюз

1.1. Изискванията за оповестяване следва да са придружени от подходящи надзорни правомощия както на национално равнище, така и на равнището на Съюза, за забрана или ограничаване на маркетинга, разпространението и продажбата на определени финансови инструменти ⁽²⁾ в случай на заплаха за нормалното функциониране на финансовите пазари, стабилността на цялата финансовата система или на част от нея или за защитата на инвеститорите. ЕЦБ подчертава важноста да се осигури, че законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги предоставя на европейските надзорни органи (ЕНО) и на компетентните национални органи подходящи правомощия за намеса. По-специално, банковите и застрахователните надзорни органи могат да придобият правомощия за намеса, подобни

⁽¹⁾ COM(2012) 352 окончателен.

⁽²⁾ Вж. параграф 12.1 от Становище CON/2012/21 на ЕЦБ от 22 март 2012 г. относно: i) предложение за директива относно пазарите на финансови инструменти и за отмяна на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета; ii) предложение за регламент относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на регламента (EMIR) за извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции; iii) предложение за директива относно наказателните санкции за злоупотреба с вътрешна информация и манипулиране на пазара; и iv) предложение за регламент относно злоупотребата с вътрешна информация и манипулирането на пазара (пазарна злоупотреба) (ОВ С 161, 7.6.2012 г., стр. 3). Всички становища на ЕЦБ се публикуват на интернет страницата на ЕЦБ: <http://www.ecb.europa.eu>

на тези, предоставени на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) и на компетентните национални органи по силата на предложението за регламент на Европейския парламент и Съвета относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на регламента (EMIR) за извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (наричан по-долу „предложеният РПФИ“) (1).

- 1.2. В допълнение към хармонизирането на преддоговорната информация, въведено с предложениния регламент, ЕЦБ препоръчва изискванията за пазарно поведение, свързани с продажбата на финансови продукти, да бъдат съгласувани в секторите на финансовите услуги, като съответстват, по целесъобразност, на вече предложени мерки (2).
  - 1.3. В заключение, следва да се осигурят равнопоставени условия между различните видове инвестиционни продукти с оглед избягването на регулаторен арбитраж за сметка на инвестиционните продукти, които не попадат в обхвата на предложениния регламент, като например некомплексните финансови инструменти. Изискванията за оповестяване относно други категории финансови продукти съгласно съществуващото законодателство на Съюза следва да се допълнят със стандартизирания основен информационен документ (ОИД), въведен с предложениния регламент. По-специално, това може да се отнася за продуктите, попадащи в обхвата на Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 г. относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО (3) и от Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платжеспособност II) (4).
2. *Отговорност за представяне на ОИД*

Предложеният регламент възлага отговорността за изготвянето на ОИД на създателя на инвестиционния продукт, който също носи отговорност въз основа на предоставената информация (5). Инвеститорите на дребно обаче са в пряк контакт с дистрибуторите, а не със създателите на инвестиционни продукти. Поради това дистрибуторът на инвестиционен продукт също следва да бъде отговорен за осигуряване на ефективен начин за подаване на жалба от инвеститора на дребно срещу създателя във връзка с ОИД и за започване на правозащитна процедура. Нещо повече, ЕЦБ счита, че предложените мерки следва да предоставят възможност за ефективни правозащитни процедури и в случай на трансгранични спорове, по-специално когато създателят се намира в друга държава-членка или в трета страна.

3. *Съдържание на ОИД*

ЕЦБ препоръчва предложениния регламент изрично да изисква ОИД да включва следните елементи: i) рискове, свързани с контрагенти, операционни и ликвидни рискове, които засягат инвестиционния продукт; ii) чувствителност на резултатите на продуктите към ефективни стресови сценарии; и iii) ливъридж компонента на продукта, доколкото този компонент може да умножи приложимите рискове. Такива допълнителни информационни компоненти ще гарантират ОИД да не навежда инвеститорите да разчитат прекалено на модела от миналите резултати и да предоставя цялостно и справедливо очертаване на рисковете, свързани с инвестиционните продукти.

4. *Административни санкции и мерки*

ЕЦБ препоръчва предложениния регламент да бъде изменен така, че да осигури хармонизация с друго предложено законодателство на Съюза (6), въвеждащо административни санкции, и по-специално като се включат разпоредби, предвиждащи административни имуществени санкции.

(1) COM(2011) 652 окончателен, вж. членове 31 и 32.

(2) Вж. например правилата относно разрешения обхват на услуги, състоящи се само в изпълнение, предлагани от инвестиционните дружества, посочени в член 25, параграф 3 от предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти и за отмяна на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, COM(2011) 656 окончателен (наричана по-долу „предложената ДПФИ“).

(3) ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 64.

(4) ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1. Вж. по-специално членове 183—185.

(5) Вж. член 5 от предложениния регламент.

(6) Вж. член 75, параграф 2, букви д) и е) от предложената ДПФИ. Вж. също член 99а, параграф 2, букви д) и е) да бъдат включени в Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32) от предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) по отношение на депозитарните функции, политиките за възнагражденията и санкциите, COM(2012) 350 окончателен (наричана по-долу „предложената директива ПКИПЦК V“).

Конкретните предложения на ЕЦБ за изменение на предложения регламент са изложени в приложението и са придружени от обяснителен текст.

Съставено във Франкфурт на Майн на 11 декември 2012 година.

Председател на ЕЦБ
Mario DRAGHI

ПРИЛОЖЕНИЕ

Предложения за изменения

Текст, предложен от Комисията	Изменения, предложени от ЕЦБ (*)
Изменение 1	
Член 25	
„Член 25 1. Четири години след влизането в сила на настоящия регламент Комисията го преразглежда. Преразглеждането включва общ преглед на практическото приложение на правилата, установени с настоящия регламент, като се вземат предвид промените на пазара на инвестиционни продукти на дребно. По отношение на ПКИПЦК, както са определени в член 1, параграф 2 от Директива 2009/65/ЕО, прегледът ще оцени дали преходните разпоредби на член 24 от настоящия регламент се удължават или дали, след установяването на необходимите промени, разпоредбите относно ключова информация за инвеститора на Директива 2009/65/ЕО могат да бъдат заменени или приравнени на основния информационен документ по настоящия регламент. Прегледът включва и евентуално разширяване на приложното поле на настоящия регламент върху други финансови продукти. 2. След консултации със Съвместния комитет на европейските надзорни органи Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета, придружен, по целесъобразност, от законодателно предложение.“	„Член 25 1. След влизането в сила на настоящия регламент Комисията преразглежда законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги с оглед оценяването на предимствата от: i) въвеждане на стандартизираните основни информационни документи съгласно правилата, въведени с настоящия регламент по отношение на класовете финансови инструменти, които не попадат в обхвата на настоящия регламент, и по-специално относно продуктите, попадащи в обхвата на Директива 2003/71/ЕО и Директива 2009/138/ЕО; ii) въвеждане на хармонизирани изисквания за пазарно поведение по отношение на продажбата на финансови продукти; и iii) предоставяне на европейските надзорни органи и на компетентните национални органи на правомощия за намеса по отношение на определени категории финансови продукти, включително посредством забрана на продукти, въведена за защита на интересите на потребителите и на финансовата стабилност, като се вземат предвид правомощията, въведени в тази насока от Регламент (ЕС) № xx/xx на Европейския парламент и на Съвета от [дата] относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на регламента (EMIR) за извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (*). 12. Четири години след влизането в сила на настоящия регламент Комисията го преразглежда. Преразглеждането включва общ преглед на практическото приложение на правилата, установени с настоящия регламент, като се вземат предвид промените на пазара на инвестиционни продукти на дребно. По отношение на ПКИПЦК, както са определени в член 1, параграф 2 от Директива 2009/65/ЕО, прегледът ще оцени дали преходните разпоредби на член 24 от настоящия регламент се удължават или дали, след установяването на необходимите промени, разпоредбите относно ключова информация за инвеститора на Директива 2009/65/ЕО могат да бъдат заменени или приравнени на основния информационен документ по настоящия регламент. Прегледът включва и евентуално разширяване на приложното поле на настоящия регламент върху други финансови продукти. 23. След консултации със Съвместния комитет на европейските надзорни органи Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета, придружен, по целесъобразност, от законодателно предложение. (*) ОВ L [...], [...] г., стр. [...].“

Обяснение

Следва да се осигурят равнопоставени условия между различните видове инвестиционни продукти с оглед избягването на регулаторен арбитраж за сметка на инвестиционните продукти, които не попадат в обхвата на предложението за регламент, като например некомплексните финансови инструменти. Изискванията за оповестяване относно други категории финансови продукти съгласно съществуващото законодателство на Съюза следва да се допълнят със стандартизиран ОИД, въведен с предложението за регламент. Също така, изискванията за пазарно поведение, свързани с продажбата на финансови продукти, следва да бъдат въведени по хармонизиран начин по отношение на широко

Текст, предложен от Комисията	Изменения, предложени от ЕЦБ ⁽¹⁾
определен набор от продукти. Същевременно на ЕНО и на компетентните национални органи следва да бъдат предоставени правомощия за намеса по отношение на определени категории финансови продукти, включително посредством забрана на продукти, въведена за защита на интересите на инвеститорите и на финансовата стабилност. В този смисъл следва да се вземат предвид резултатите от продължаващия законодателен процес, посредством който такива изисквания за пазарно поведение и надзорни правомощия за намеса престоят да бъдат въведени с предложения РПФИ.	

Изменение 2

Член 8, параграф 2

„2. Основният информационен документ съдържа следната информация: а) в раздел в началото на документа, наименованието на инвестиционния продукт и самоличността на създателя на продукта; б) в раздел, озаглавен „Каква е тази инвестиция?“, естеството и основните характеристики на инвестиционния продукт, включително i) вида на инвестиционния продукт; ii) неговите цели и методите за постигането им; iii) указание дали създателят на инвестиционния продукт си поставя специфични цели от екологичен, социален или управленски характер, независимо дали по отношение на осъществяването на дейността си или по отношение на инвестиционния продукт, и ако е така, посочване на желаните резултати и начин за постигането им; iv) ако инвестиционният продукт предлага застрахователни ползи, подробности за тях; v) срокът на инвестиционния продукт, ако е известен; vi) сценарии за резултатите, ако това има отношение към същността на продукта; в) в раздел, озаглавен „Има ли вероятност да загубя пари?“, кратко указание относно възможността да се претърпи загуба на капитал, включително i) гаранции или осигурена защита на капитала, както и границите им; ii) дали инвестиционният продукт е обхванат от схема за компенсации или гаранции; г) в раздел, озаглавен „За какво служи той?“, указание за препоръчителния минимален срок на притежаване и очаквания ликвиден профил на продукта, включително възможността и условията за евентуална реализация преди падежа, като се взема предвид профилът на риска и възвръщаемостта на инвестиционния продукт и пазарното развитие, към което той е насочен; д) в раздел, озаглавен „Какви са рисковете и какво мога да получа?“, профил на риска и възвръщаемостта на инвестиционния продукт, включително обобщаващ показател на този профил и предупреждения за специфични рискове, които може да не са отразени изцяло в този показател; е) в раздел, озаглавен „Какви са разходите?“, разходите, свързани с инвестирането в този продукт, включващи преките и непреки разходи, които инвеститорът поема, както и обобщаващи показатели за тези разходи;	„2. Основният информационен документ съдържа следната информация а) в раздел в началото на документа, наименованието на инвестиционния продукт и самоличността на създателя на продукта; б) в раздел, озаглавен „Каква е тази инвестиция?“, естеството и основните характеристики на инвестиционния продукт, включително i) вида на инвестиционния продукт; ii) неговите цели и методите за постигането им; iii) указание дали създателят на инвестиционния продукт си поставя специфични цели от екологичен, социален или управленски характер, независимо дали по отношение на осъществяването на дейността си или по отношение на инвестиционния продукт, и ако е така, посочване на желаните резултати и начин за постигането им; iv) ако инвестиционният продукт предлага застрахователни ползи, подробности за тях; v) срокът на инвестиционния продукт, ако е известен; ~~vi) сценарии за резултатите, ако това има отношение към същността на продукта;~~ в) в раздел, озаглавен „Има ли вероятност да загубя пари?“, кратко указание относно възможността да се претърпи загуба на капитал, включително i) гаранции или осигурена защита на капитала, както и границите им; ii) дали инвестиционният продукт е обхванат от схема за компенсации или гаранции; г) в раздел, озаглавен „За какво служи той?“, указание за препоръчителния минимален срок на притежаване и очаквания ликвиден профил на продукта, включително възможността и условията за евентуална реализация преди падежа, като се взема предвид профилът на риска и възвръщаемостта на инвестиционния продукт и пазарното развитие, към което той е насочен; д) в раздел, озаглавен „Какви са рисковете и какво мога да получа?“, профил на риска и възвръщаемостта на инвестиционния продукт, включително обобщаващ показател на този профил и предупреждение, че възвръщаемостта на продукта може да бъде отрицателно повлияна от изброените рискове, последвани от описание на: i) рискове, свързани с контрагенти, операционни и ликвидни рискове, които засягат инвестиционния продукт; ii) чувствителност на резултатите на продуктите към ефективни стресови сценарии;

Текст, предложен от Комисията	Изменения, предложени от ЕЦБ ⁽¹⁾
ж) в раздел, озаглавен „Как се е представял продуктът досега?“, миналите резултати на инвестиционния продукт, ако това е от значение предвид същността на продукта и периода на натрупване на данни; з) за пенсионни продукти, в раздел, озаглавен „Какво мога да получа, когато се пенсионирам?“, прогнози за възможни бъдещи резултати.“	iii) ливъридж компонента на продукта, доколкото този компонент може да умножи приложимите рискове; iv) и предупреждения за други специфични рискове, които може да не са отразени изцяло в този показател; е) в раздел, озаглавен „Какви са разходите?“, разходите, свързани с инвестирането в този продукт, включващи преките и непреки разходи, които инвеститорът поема, както и обобщаващи показатели за тези разходи; ж) в раздел, озаглавен „Как се е представял продуктът досега?“, миналите резултати на инвестиционния продукт, ако това е от значение предвид същността на продукта и периода на натрупване на данни, включително предупреждение, че миналите резултати не гарантират бъдещи инвестиционни резултати и че рисковете, посочени в други раздели на ОИД, могат да имат съществено неблагоприятно въздействие върху инвестицията; з) за пенсионни продукти, в раздел, озаглавен „Какво мога да получа, когато се пенсионирам?“, прогнози за възможни бъдещи резултати.“

Обяснение

Предложените допълнителни информационни компоненти ще гарантират ОИД да не навежда инвеститорите да разчитат прекалено на модела от миналите резултати и да предоставя цялостно и справедливо очертаване на рисковете, свързани с инвестиционните продукти.

Изменение 3

Член 14

„Член 14 Създателят на инвестиционния продукт установява подходящи процедури и договорености, които гарантират, че инвеститорите на дребно, подали жалба във връзка с основния информационен документ, получават своевременно и подходящ отговор по същество.“	„Член 14 Създателят на инвестиционния продукт и дистрибуторът установяват подходящи процедури и договорености, които гарантират, че: i) инвеститорите на дребно имат ефективен начин за подаване на жалба срещу създателя на инвестиционния продукт и следователно за започване на правозащитна процедура; ii) инвеститорите на дребно, подали жалба във връзка с основния информационен документ, получават своевременно и подходящ отговор по същество; и iii) ефективни правозащитни процедури са налични и за инвеститорите на дребно в случай на трансгранични спорове, и по-специално когато създателят на инвестиционния продукт се намира в друга държава-членка или в трета страна.“

Обяснение

Предложеният регламент възлага отговорността за изготвянето на ОИД на създателя на инвестиционния продукт, който също носи отговорност въз основа на предоставената информация. Инвеститорите на дребно обаче са в пряк контакт с дистрибуторите, а не със създателите на инвестиционни продукти. Поради това дистрибуторът на инвестиционен продукт също следва да бъде отговорен за осигуряване на ефективен начин за подаване на жалба от инвеститора на дребно срещу създателя във връзка с ОИД и за започване на правозащитна процедура. Правозащитните процедури следва също да са ефективни и в случай на трансгранични спорове, и по-специално когато създателят на инвестиционния продукт се намира в друга държава-членка или в трета страна.

Текст, предложен от Комисията	Изменения, предложени от ЕЦБ ⁽¹⁾
Изменение 4 Член 19, параграф 2	
„2. Държавите-членк гарантират, че компетентните органи са оправомощени да налагат поне следните административни мерки и санкции: а) заповед, забраняваща продажбата на инвестиционен продукт; б) заповед, временно спираща продажбата на инвестиционен продукт; в) предупреждение, което се оповестява публично и посочва отговорното за нарушението лице и естеството на нарушението; г) заповед за издаване на нова версия на основния информационен документ.“	„2. Държавите-членки гарантират, че компетентните органи са оправомощени да налагат поне следните административни мерки и санкции: а) заповед, забраняваща продажбата на инвестиционен продукт; б) заповед, временно спираща продажбата на инвестиционен продукт; в) предупреждение, което се оповестява публично и посочва отговорното за нарушението лице и естеството на нарушението; г) заповед за издаване на нова версия на основния информационен документ; д) за юридическо лице — административни имуществени санкции в размер до 10 % от общия годишен оборот на юридическото лице за предходната стопанска година; когато юридическото лице е дъщерно предприятие на предприятие майка, за общ годишен оборот се приема общият годишен оборот съгласно консолидирания отчет на първостепенното предприятие майка за предходната стопанска година; е) за физическо лице — административни имуществени санкции в размер до 5 000 000 EUR или — в държавите-членки, в които еврото не е официална парична единица — равностойността в националната парична единица към датата на влизане в сила на настоящия регламент.“
Обяснение	
Препоръчаните изменения биха осигурили хармонизация по отношение на налагането на административни имуществени санкции с друго предложено законодателство на Съюза, и по-специално предложената ДПФИ и предложената директива ПКИПЦК V.	
⁽¹⁾ Удебеленият шрифт се отнася за нов текст, който ЕЦБ предлага да бъде добавен. Зачертаването в текста се отнася за текст, който ЕЦБ предлага да бъде заличен.	